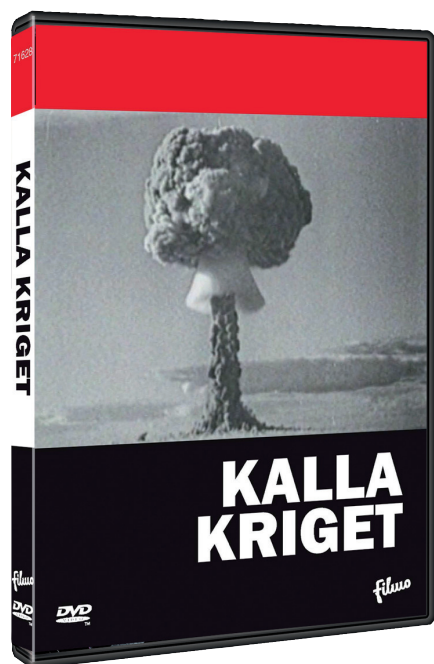

Kalla kriget

Fakta

Produktionsland: Frankrike

Längd: 37 min

Från: 13 år

Ämne: Historia

Filmnr: 71628

I över 40 år fick mänskligheten leva i skuggan av en kamp mellan två fiendliga block, som leddes av USA respektive Sovjetunionen. Båda ansåg att de hade det bästa politiska systemet och den bästa ideologin, och konkurrerade med varandra genom militära, ekonomiska, vetenskapliga och även kulturella projekt.

Motsättningarna påverkade världens alla länder och orsakade flera konflikter. Det fanns en risk att det skulle utbryta ett kärnvapenkrig mellan de båda blocken. Det är det här som kallas "det kalla kriget".

Bakgrund

Då andra världskriget tog slut i maj 1945 var världen en splittrad plats. Många länder hade drabbats hårt, men det fanns några få vinnare - bland dem USA och Sovjetunionen. Men de var två nationer med olika intressen och politiska värderingar.

Josef Stalin såg till att utnyttja förvirringen och sårbarheten som rådde vid krigsslutet. Vid konferensen i Jalta (som ägde rum i början av februari 1945) fick han igenom sina krav när axelmakterna drog upp de nya gränserna som skulle gälla efter kriget.

Det som bestämdes vid konferensen i Jalta blev inledningen till "kalla kriget" – en period av tydliga motsättningar men utan öppet krig. Huvudaktörer var Sovjetunionen och USA med deras respektive allierade stater. Relationerna under det kalla kriget var kyliga, men ledde aldrig till något öppet krig mellan USA och Sovjetunionen. Perioden dominerades från 1950-talet av så kallad terrorbalans och kapprustning mellan de två stora blocken.

I Europa delades kontinenten i två delar av "järnridån", där västalliansen NATO stod mot Warszawapakten.

Man kan säga att "kalla kriget" varade mellan 1945-1990. Som slutpunkter för konflikten nämns ofta Berlinmurens fall 1989, återföreandet av Tyskland 1990 och Sovjetunionens sammanbrott 1991.

Nyckelord

USA

Sovjetunionen

Andra världskriget

Jaltakonferensen

Josef Stalin

Järnridå

Kärnvapenkrig

Marshallplanen

Öst- och Västberlin

Mao Zedong

NATO

Warszawapakten

Kuba

"Stjärnornas krig"

Avspänningen

Michail Gorbatjov

Deng Xiaoping

Glasnost och perestrojka

FILMO

Box 6014 • 171 06 Solna • SWEDEN
Tel: 08-445 25 59 • Fax: 08-445 25 60
info@filmo.se • www.filmo.se

filmo

Kalla kriget

Aktiviteter före visning

Ta reda på hur världen såg ut vid krigsutbrottet för andra världskriget genom att titta på en karta. Hur såg gränserna i Europa ut?

Har du hört talas om uttrycket "kalla kriget" förut? Diskutera vad ni hört i klassen?

Vilka av er känner till Winston Churchill, Josef Stalin, Michael Gorbatjov och Ronald Reagan sen tidigare? Vad har ni hört/läst/sett om dem?

Frågor efter visning

1. När kan man säga att kalla kriget inleddes?
2. Vilken roll spelade staden Berlin efter andra världskriget?
3. Vad var det för skillnad mellan de politiska värderingar som präglade Sovjetunionen och USA efter andra världskriget?
4. På vilket sätt upprätthölls maktbalansen mellan USA och Sovjetunionen under kalla kriget?
5. När kan man säga att kalla kriget slutade?

Aktiviteter efter visning

Ta åter upp kartboken och undersök skillnaderna mellan gränsdragningarna före och efter andra världskriget.

Ta ett A3-block, där ni tecknar två kolumner. På ena sidan skriver ni namnen på de "nyckelländer" som styrde/styrdes av kalla kriget. I andra kolumnen antecknar ni nyckelpersonerna som var med och påverkade.

Ta reda på mer om Berlins öde efter andra världskriget. Vad hände med staden? Hur ser den ut idag? Redovisa genom till exempel ett bildspel, en utställning eller en uppsats. Lycka till!

Ta reda på mer om nyckelaktörerna under kalla kriget, eller någon av nyckelhändelserna. Välj t.ex. mellan Josef Stalin, Ronald Reagan, NATO, Warszawapakten, Deng Xiaoping, Kubakrisen, Glasnost och perestrojka m.fl.

Internetkällor

http://sv.wikipedia.org/wiki/Kalla_kriget - om kalla kriget
<http://www.kalla-kriget.se/> - mer om kalla kriget
<http://www.bergrum.se/> - även Sverige påverkades av spänningarna under andra världskriget. Här kan du se olika skyddsrum.
<http://www.bergrum.se/> - ännu mer om kalla kriget
<http://www.adjunkten.com/Kalla%20Kriget.htm> och ännu lite mer
www.ne.se - Nationalencyklopedin
www.google.se - Användbar sökmotor
www.dn.se - Dagens nyheter
<http://www.dn.skola.se/> - Dagens nyheter skolsajt
www.wikipedia.se Bra nätencyklopedi
www.filmo.se

FILMO

Box 6014 • 171 06 Solna • SWEDEN
Tel: 08-445 25 59 • Fax: 08-445 25 60
info@filmo.se • www.filmo.se

filmo